

מראי מקומות - פסחים

צז:

ג. ויפלו דמיו לנדבה לשלמים כתבו התוס', שמדובר לאחר הפסח, אבל קודם הפסח יכול הוא גם להביא בדמיה קרבן פסח. ובדבר שמואל הקשה, שבשלמא לענין מותר פסח עצמו, שאם נתכפרו בעליו באחר, שוב לא יוכל להביאו לשם פסח, כיון שלשנה הבאה כבר תעבור שנתו, מובן למה קרב לשלמים דוקא. אבל לגבי הדמים אין שייך סברא זו, וא"כ מה החילוק בין קודם פסח מלאחר פסח, הרי יכול להשתמש בדמים אלו לקנות קרבן פסח לשנה הבאה, ומדוע אמרו שיביא שלמים. עוד העיר גם על מותר פסח עצמו, מדוע לא אמרו שראוי לאחר להיות פסח שני. וכתב לבאה, שמה שאמרו מותר פסח קרב לשלמים, אין הפירוש שממילא נעקר להיות שלמים, אלא שמן הסתם, כשמקריבו לאחר הפסח, אנו אומרים שההקרבה היא לשם שלמים, אבל ודאי שאם קונהו אדם אחר לפסח שני, יכול להיות פסח שני. וגם לגבי הדמים, הביא דברי רש"י לעיל (צז), שגזירת הכתוב היא שבין הבהמה עצמה ובין הדמים נעשים שלמים. אלא שהקשה על זה, מנין ללמוד מהפסוק חידוש זה גם על הדמים, כיון שיכולים להעמיד הפסוק דוקא בקרבן עצמו, וצ"ע.

א. המפריש נקבה לפסחו או זכר בן שתי שנים כתב הצ"ח, שבגמרא מבואר שירעה עד שיסתאב הוא דין דיחוי, וכתב שמזה נראה שקרבן שאינו ראוי למה שהופרש אף שהוא ראוי לקרבן אחר אינו מועיל, וחשוב דחוי, שהרי נקבה וזכר בן שתי שנים, אף שאינם ראויים לפסח, הרי ראויים הם לשלמים, ומ"מ כיון שאינו ראוי למה שהופרש, נדחה לגמרי.

ב. ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו נדבה לשלמים הקשה התוס' יו"ט, מדוע במפריש נקבה לאשם, הדין הוא שיביא מדמיו אשם, וכאן אמרו שיפלו דמיו לנדבה. ותירץ, שמשנתנו סוברת בעלי חיים נדחים. אולם כתב שזהו רק לגירסת הרע"ב, 'יפלו דמיו לנדבה', ופירש הרע"ב דהיינו לתיבה שבמקדש, ומקריב מהם עולת נדבה. אבל לפי הגירסא 'יפלו דמיו נדבה לשלמים', הרי זה ממש כדין אשם, שהרי גם הפסח עצמו שייך שיקרב בתורת שלמים. וראה עוד בר"ח שכתב שראיית הגמרא שמשנתנו סוברת יש דיחוי בדמים היא ממה שלא אמרו יקנה בדמיו פסח או שלמים, אלא יפלו דמיו לנדבה, והוא משום שהדמים נדחו מתורת פסח ושלמים.